

EKL SÕNAKUULELIKKUSE EESKIRI

<i>Dokumendi nimetus</i>	<i>EKL sõnakuulelikkuse eeskiri</i>
<i>Dokumendi tüüp</i>	<i>Normatiivne</i>
<i>Kehtestatud</i>	<i>14.05.2024</i>
<i>Kehtestaja</i>	<i>EKL Volinike koosolek</i>
<i>Kehtib alates</i>	<i>01.08.2024</i>
<i>Seotud dokumendid</i>	

I ÜLDOSA	5
1. Sõnakuulelikkuse katsete rahvuslikud reeglid ja hindamisjuhised	5
2. Osavõtuõigus sõnakuulelikkuse klassides	5
2.1. Emased koerad jooksuajal.....	5
2.2. Koerte kontrollimine.....	5
2.3. Teised eeskirjad.....	5
3. Liikumisjuht.....	5
4. Koerajuhi kohustused ja koera varustus	5
4.1. Koera varustus.....	6
5. Võistlusplatsil treenimine	6
II KATSETE PRAKTILINE KORRALDAMINE JA VARUSTUS.....	6
6. Võtete järjekord	6
7. Katsete korraldus	6
8. Hindamiseks ettenähtud aeg päevas ja võistlejate arv	6
9. Võistlusplatsi suurus ja võtete vahelised distantsid.....	7
10. Varustus klassis 0	7
10.1. Tõke	7
10.2. Sobivad toomisesemed.....	8
10.3. Koonused ja märgid	9
10.4. Muu varustus	9
III KLASSID, AUTASUD JA ÜLEMINEKUD	9
11. Võistlusklassid.....	9
12. Võtted ja koefitsiendid	9
13. Hinded ja punktid.....	10
14. Ebaõnnestumine ja diskvalifitseerimine:.....	10
15. Üleminekud.....	10
16. Paremusjärjestus.....	11
17. Auhinnad ja rosetid	11
IV EESTI SÕNAKUULELIKKUSE MEISTRIVÕISTLUSED	11
V VÕTETE ÜLDISED SOORITUS- JA HINDAMISREEGLID JA -JUHISED KLASSIS 0	11
18. Võtete sooritamine	11
18.1. Kaelarihma ja jalutusrihma kasutamine	12
18.2. Rühmavõte.....	12
18.3. Kiitmine ja preemiad	13
18.4. Käsklused ja käemärgid.....	13
19. Hindamise üldpõhimõtted klassis 0	14
19.1. Kehakeel.....	15
19.2. Lisakäsklused.....	15
19.3. Puudutamine.....	15
19.4. Põhiasend.....	15
19.5. Häälitsemine	15
19.6. Käskluse ennetamine, võtte alustamine liiga vara ja iseseisev tegutsemine.....	16
19.7. Võistlusplatsilt lahkumine.....	16
19.8. Koerajuhi kõrvalt lahkumine ilma võistlusplatsilt lahkumata	16
VI VÕTTED KLASSIS 0.....	16
VÕTE 1. Rühmas lamamine.....	16
VÕTE 2. Kõrvalkõnd.....	17
VÕTE 3. Seisma jäämine või lamama minek liikumise pealt	18
VÕTE 4. Juurdekutsumine	18

VÕTE 5: Saatmine ruutu koos lamama minekuga.....	19
VÕTE 6. Eseme hoidmine	20
VÕTE 7. Kaugjuhtimine, istumine/lamamine, 2 asendimuutust.....	21
VÕTE 8 Juurdekutsumine koos hüppega üle tõkke.....	22
VÕTE 9. Üldmulje	22

Sõnakuulelikkuse koolituse (SK) eesmärk on õpetada koertele koostöövõimet ja sõnakuulelikku käitumist. Eriti oluline on pöörata tähelepanu koera ja koerajuhi vahelisele heale kontaktile ja sellele, et koer on valmis kuuletuma ka siis, kui ta on koerajuhist eemal. Koera ja koerajuhi koostöö peab peegeldama nende omavahelist head suhet.

Need juhised kehtivad Eestis sõnakuulelikkuse eksamitel ja võistlustel.

I ÜLDOSA

1. Sõnakuulelikkuse katsete rahvuslikud reeglid ja hindamisjuhised

Sõnakuulelikkuse katsete rahvuslikud reeglid ja hindamisjuhised on avaldatud EKL-i kodulehel.

Sõnakuulelikkuse katsetel klassis 0 tuleb järgida antud eeskirja. Klassides 1, 2 ja 3 tuleb järgida lisaks antud eeskirjale ka FCI sõnakuulelikkuse eeskirja „EESKIRJAD JA JUHISED SÕNAKUULELIKKUSE KATSETEL OSALEMISEKS KLASSIDELE 1, 2 JA 3.“

Lisaks tuleb järgida ka kõiki teisi EKL normdokumente, mis reguleerivad eksamite ja võistluste korraldamist.

2. Osavõtuõigus sõnakuulelikkuse klassides

2.1. Emased koerad jooksuajal

Jooksuajaga emased tohivad võistleda rahvusvahelistel ja rahvuslikel punktivõistlustel klassis 3. Teistel katsetel ja teistes klassides võivad jooksuajaga emased osaleda, kui korraldaja seda võimaldab.

Emased koerad, kellel on jooksuage, peavad katsel osalema viimastena. Neid tuleb katse toimumise territooriumilt eemal hoida, kuni kõik teised koerad on lõpetanud oma sooritused.

2.2. Koerte kontrollimine

Kohtunik peab vajadusel saama kontrollida koeri väljaspool võistlusplatsi enne katse algust.

2.3. Teised eeskirjad

Kui sõnakuulelikkuse katse toimub koos koertenäitusega, siis ei tohi olla nõuet, et koer peab osalema näitusel (välimiku hindamisel).

3. Liikumisjuht

Katsele peab olema määratud liikumisjuht või mitme liikumisjuhi puhul pealiikumisjuht, kes koordineerib nende tööd. (Pea)liikumisjuht vastutab sõnakuulelikkuse katse praktilise korraldamise eest.

Liikumisjuht peab olema, kas liikumisjuhi kursused läbinud isik või sõnakuulelikkuse kohtunik.

Liikumisjuht peab juhendama võtteid klassides 2 ja 3, soovitatavalt ka klassis 1 ja klassis 0. Kui katsel on osaleja välismaalt, siis tuleb eelnevalt leppida kokku, mis keeles võtteid juhendatakse. Liikumisjuht peab olema võimeline juhendama võtteid inglise keeles või keeles, mis on ühiselt kokku lepitud.

Kui võtted on jagatud kahe või enama kohtuniku vahel, peab olema ka vastav arv liikumisjuhte. Igal võistlusplatsil peab olema vähemalt üks liikumisjuht.

4. Koerajuhi kohustused ja koera varustus

Koerajuhilt eeldatakse viisakat käitumist ja sobivat riietust.

Kohtuniku otsus on lõplik ning koerajuhil ei ole õigust seda vaidlustada.

Koerajuht peab enda kohaloleku kirja panema vähemalt 30 minutit enne sõnakuulelikkuse katse algust. Katse korraldaja võib lubada, et koerajuht saabub ja paneb enda kohaloleku kirja vähemalt 30 minutit enne tema klassi algust.

Koera on lubatud hoida koerajuhi paremal küljel, kui põhjuseks on koerajuhi puue. Koerajuht peab sellest teavitama enne katsete algust. Teavitama peab kõiki koera sooritust hindavaid kohtunikke, kes peavad omavahel kokku leppima koera paremal küljel hoidmise mõju sooritusele ja hindamisele. Kõik erikorraldused peavad olema õigustatud ja tuleb tagada, et need ei häiri teisi koeri ja võistlejaid. Näiteks kui võistleja kasutab ratastooli, tuleb ta rühmavõtete puhul paigutada rivi lõppu nii, et ta ei pea mööduma ühestki koerast peale enda oma.

4.1. Koera varustus

Lubatud on ainult tavalised kaelarihmad (pandlaga või poovad kaelarihmad). Ogadega või elektrikaelarihmad ning muud piiravad esemed ja vahendid, nagu näiteks suukorvid, on keelatud. Need piirangud kehtivad katse algusest kuni lõpuni.

Koeral peab olema kaelarihm kõikide klasside kõikide rühmavõtete ajal. Koerajuht otsustab, kas koer kannab või ei kannata teiste võtete ajal kaelarihma. On soovitatav, et madalamates klassides osalevatel koertel on kaelarihm (klass 0 ja klass 1). Lisaks kaelarihmale võib koer kanda puugirihma või muu välisparasiidi vastast rihma.

Kõikides klassides on võtete soorituse ajal koertel keelatud kanda tekke, mantleid, trakse, vihmajopesid, susse, sokke, sidemeid, plaastreid jms.

5. Võistlusplatsil treenimine

Üldreeglina on katse toimumise päeval keelatud võistlusplatsil treenida. Koerajuht ei tohi koos koeraga võistlusplatsile minna ilma kohtuniku loata. Võistluspaar diskvalifitseeritakse, kui treenitakse teadlikult enne katset või pausi ajal võistlusplatsil.

II KATSETE PRAKTILINE KORRALDAMINE JA VARUSTUS

6. Võtete järjekord

Kohtunikul (peakohtunikul) on õigus korraldustoimkonna ja liikumisjuhiga nõu pidades otsustada, millises järjekorras võtted katse ajal sooritatakse ja kuidas neid omavahel rühmitatakse. Järjekord peab olema kõigi osalejate jaoks ühesugune.

7. Katsete korraldus

Sõnakuulelikkuse katseid juhivad päeva (pea)kohtunik ja (pea)liikumisjuht. Kui katsel on rohkem kui üks kohtunik, määratakse üks neist peakohtunikuks ja kohtunike meeskonna juhiks. Vahejuhtumite korral, mis ei ole lahendatavad käesolevate eeskirjade ja juhenditega, on kohtuniku (või peakohtuniku poolt juhitava kohtunike meeskonna) otsustada, kuidas toimida või juhtumit hinnata.

8. Hindamiseks ettenähtud aeg päevas ja võistlejate arv

Katsed peavad olema korraldatud selliselt, et hindamisele ei kuluks rohkem aega kui umbes kuus tundi päevas.

Tuleb silmas pidada, et teatud arvu koerte hindamiseks kuluv aeg sõltub võtete järjekorrast katsel, liikumisjuhi tööst, kohtunikust ja katsel osalevate koerte tõugudest.

Ligikaudsed hindamisajad:

Klass 0:

Soovituslik on, et kohtunik ei hindaks klassis 0 rohkem kui umbes 30 koera päevas. Kuue koera hindamine võtab umbes tund aega.

Klass 1:

Soovituslik on, et kohtunik ei hindaks klassis 1 rohkem kui umbes 30 koera päevas. Kuue koera hindamine võtab umbes tund aega.

Klassid 2 ja 3:

Soovituslik on, et kohtunik ei hindaks klassides 2 ja 3 rohkem kui 25 koera päevas. Hinnanguliselt võtab klassis 2 nelja koera hindamine umbes tund aega. Klassis 3 võtab seitsme koera hindamine aega umbes kaks tundi.

Kui kohtunikke on rohkem kui üks, hindab iga kohtunik kõigi selles klassis osalevate koerte puhul neid võtteid, mis on talle määratud. Sellisel juhul võib hinnatavate koerte arv olla suurem.

Kui kohtunikke on rohkem kui üks, hindab iga kohtunik erinevate koerte samu võtteid. Sellisel juhul võib hinnatavate koerte arv olla suurem.

9. Võistlusplatsi suurus ja võtete vahelised distantsid

Sisetingimustes peab võistlusplatsi suurus klasside 2 ja 3 jaoks olema vähemalt 20 x 30 m. Kui katse toimub välitingimustes, on soovituslik platsi suurus vähemalt 25 x 40 m. Klassi 0 ja 1 jaoks võib võistlusplats olla pisut väiksem. Kui võtted toimuvad kahel või enamal platsil, võib vähem ruumi vajavad võtted sooritada väiksemal platsil. Platsi piirjooned tuleb selgelt märgistada.

Kohtunik otsustab, kas platsi suurus on vastuvõetav või mitte. Kõik võtete kirjeldustes mainitud vahemaad on ligikaudsed.

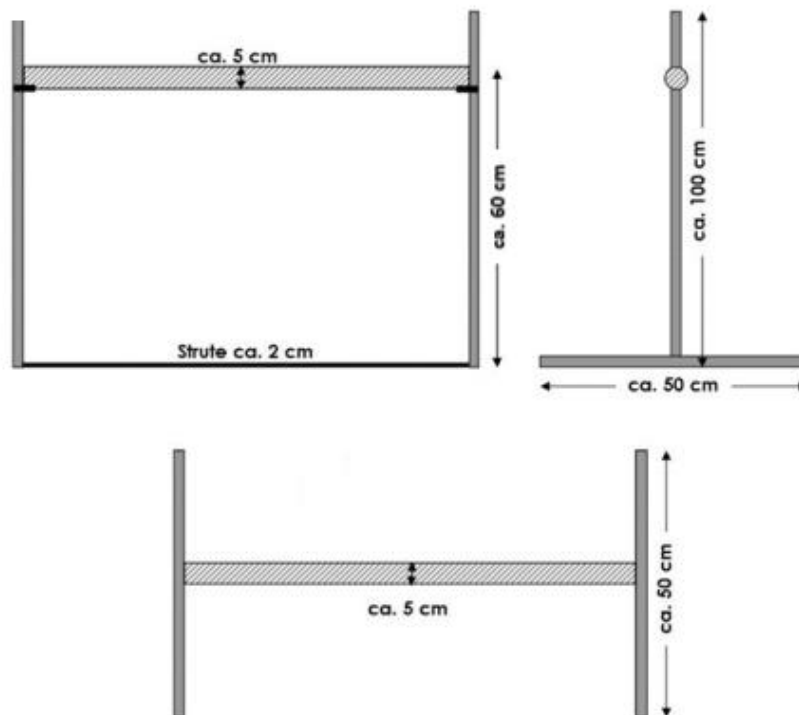
10. Varustus klassis 0

10.1. Tõke

Lahtine hüppetõke, mis on umbes 1 m lai ja mille kõrgust saab reguleerida 10 cm kaupa alates umbes 10 cm kõrguselt kuni 50 cm kõrguseni.

Külgpõstide kõrgus peab olema umbes 1 m. Tõkke jalad võivad olla kuni 0,5-1m pikkused. Tõke peab olema avatud, st selles on nõutud kõrgusel ainult üks 3-5 cm laiune plank või ümmargune pulk läbimõõduga umbes 3-5 cm ja õhuke tugilatt, mis tõkke allosas ühendab tõkke jalgu/külgpõste. Toed võivad olla ainult pulgal ja toed peavad olema paigutatud nii, et koer saab hüppates pulga maha ajada, sõltumata sellest, mis suunast ta hüppab. Pulga toed peavad olema kergelt nõgusad (nagu lusikas), et tuul pulka maha ei ajaks. Hüppetõkkel ei tohi olla külgtiibu.

Lahtine tõke

10.2. Sobivad toomisesemed

Koerajuhil on lubatud kasutada isklikku puidust hantlit (üleni puidust).

Kohtunik peaks kontrollima, kas see hantel vastab nõuetele. Kõige suurem hantel ei tohi kaaluda rohkem kui umbes 450 g. Igal koerajuhil on õigus otsustada, millise suurusega hantlit ta soovib kasutada. Korraldaja peab tagama erinevas suuruses hantlid (väike, keskmine ja suur), mida võistleja saab vajadusel kasutada.

Joonis: Puidust hantlid. Hantlid peavad olema üleni puidust ja hantli keskmine osa peab olema katmata.

10.3. Koonused ja märgid

Märgid ja koonused peavad olema asjakohased ja eesmärgile vastavad. Märkide ja koonuste suuruse, nähtavuse ja värvi valikul tuleb silmas pidada nende otstarvet, st kas need on mõeldud koerale, koerajuhile või kohtunikule ja/või liikumisjuhile.

Koonused/poolkerad/lindid/torud, mis tähistavad näiteks vahemaid või käskluse andmise kohta, peavad olema koerale märkamatud.

Ruudu nurki tähistavate koonuste kõrgus peab olema umbes 15 cm ja need peavad olema hästi nähtavad.

10.4. Muu varustus

- tahvlid kohtunike hinnete näitamiseks.
- tahvlid, millele kirjutatakse või joonistatakse kaugjuhtimise asendid, või elektrooniline ekraan.
- kriit, aerosoolvärv, teip, ruudulint või muud vahendid, mida saab kasutada ruudu ning võtte algus- ja lõpppunktide märgistamiseks.

III KLASSID, AUTASUD JA ÜLEMINEKUD

11. Võistlusklassid

Klass 0. Koertele, kes ei ole varem võistelnud ja on saanud 10 kuu vanuseks. Peale kolmanda I järgu saavutamist klassis 0 tuleb liikuda kõrgemasse klassi.

Klass 1. Koertele, kes on saanud 10 kuu vanuseks. Peale kolmanda I järgu saavutamist klassis 1 tuleb liikuda kõrgemasse klassi.

Klass 2. Koertele, kes on saavutanud vähemalt ühe I järgu klassis 1. Peale kolmanda I järgu saavutamist klassis 2 tuleb liikuda kõrgemasse klassi.

Klass 3. Koertele, kes on vähemalt 15 kuu vanused ning on saavutanud vähemalt ühe I järgu klassis 2.

12. Võtted ja koefitsiendid

Võtted ja koefitsiendid klassis 0.

SKO KLASS	Võte	Koefitsient	Punktid
1.	Rühmas lamamine	4	40
2.	Kõrvalkõnd	4	40
3.	Seisma jäämine või lamama minek liikumise pealt	3	30
4.	Juurdekutsumine	4	40
5.	Saatmine ruutu ja lamama minek	3	30
6.	Eseme hoidmine	3	30
7.	Kaugjuhtimine	3	30
8.	Juurdekutsumine koos hüppega üle tõkke	4	40
9.	Üldmulje	4	40
	Σ	32	320

Klasside 1, 2 ja 3 võtted ja koefitsiendid on kirjeldatud EESKIRJAD JA JUHISED SÕNAKUULELIKKUSE KATSETEL OSALEMISEKS KLASSIDELE 1, 2 JA 3.

13. Hinded ja punktid

Võtte hindamisel näitab kohtunik hinde. Igale võttele on määratud kindel koefitsient. Koefitsiendid on 3 või 4. Hinde ja koefitsiendi korrutis annab iga võtte eest saadud punktid.

Nende punktide liitmine annab tulemuse (järgu). Järgud on **suurepärase**, **väga hea** ja **hea**. Tulemuse saamiseks vajalikud punktid on esitatud allolevas tabelis.

Sõnakuulelikkuse võtete soorituse hindamisel võib anda järgnevaid hindeid 0– 5 – 5½ – 6 – 6½ – 7 – 7½ – 8 – 8½ – 9 – 9½ – 10.

Tabel: Punktid ja tulemus

Tulemus		Maksimaalne 320 punkti	Punktid
Suurepärase	1. järk	80 %	256 – 320 punkti
Väga hea	2. järk	70 %	224 – alla 256 punkti
Hea	3. järk	60 %	192 – alla 224 punkti

14. Ebaõnnestumine ja diskvalifitseerimine:

Võtte ebaõnnestumisel antakse selle võtte eest hindeks 0.

Koer võib jätkata katset ja sooritada ülejäänud võtted.

Katse loetakse ebaõnnestunuks, kui kõikide võtete eest kokku saadi vähem kui 192 punkti. Tulemuseks on ebaõnnestumine.

Kui koer ükskõik millises võistluste etapis (enne oma sooritust, selle ajal või pärast seda) hammustab, üritab hammustada, ründab või üritab rünnata inimesi või teisi koeri, siis ta eemaldatakse koheselt võistluselt ehk diskvalifitseeritakse.

Diskvalifitseerimine toob kaasa võistluspaari soorituste peatamise ja kõikide punktide tühistamise. Koer ei või katset jätkata.

Kahepäevaste võistluste ajal kehtib diskvalifikatsioon ka teisel päeval ja koer ei saa seega võistelda.

15. Üleminekud

Koer, kes on saavutanud oma võistlusklassis suurepärase tulemuse (1. järgu), võib võistelda järgmises klassis.

Koer ei saa järgmisesse klassi üle minna enne, kui on vähemalt ühel korral saavutanud suurepärase tulemuse, st I järgu.

Koer võib samas klassis võistelda seni, kuni ta on saavutanud suurepärase tulemuse kolm korda riigi kohta.

Koer peab pärast kolmandat suurepärase tulemust minema üle järgmisesse klassi ega saa madalamasse klassi tagasi minna.

Kui koer on korra osalenud kindlas klassis, siis ta ei saa osaleda enam madalamas klassis.

16. Paremusrjärgustus

Kui kaks või enam koera saavad sama arvu punkte ja soovitakse välja selgitada lõplik paremusrjärgustus, liidetakse järgmiste võtete tulemused kokku:

Klassis 0: 2 (kõrvalkõnd) ja 4 (juurdekutsumine) ja 5 (saatmine) ja 9 (üldmulje);

Klassis 1: 1.2 (kõrvalkõnd) ja 1.4 (juurdekutsumine) ja 1.5 (saatmine) ja 1.9 (üldmulje);

Klassis 2: 2.2 (kõrvalkõnd) ja 2.4 (juurdekutsumine) ja 2.5 (eemale saatmine) ja 2.10 (üldmulje);

Klassis 3: 3.3 (kõrvalkõnd) ja 3.5 (juurdekutsumine) ja 3.6 (eemale saatmine).

Kui kaks või enam koera saavad ka nende võtete punktide liitmisel võrdse arvu punkte, lähevad need kolm võtet kordamisele.

Kui nende võtete punktide liitmisel saadakse klassides 1 või 2 võrdne arv punkte, määrab paremusrjärgustuse üldmulje eest saadud punktide arv.

Kui üldmulje eest saadud punktide arv on sama, korratakse eespool nimetatud võtted. Võtte kordamisel saadud tulemust ei registreerita selle katse tulemusena ega märgita koera võistlusraamatusse ametliku tulemusena.

17. Auhinnad ja rosetid

Sõnakuulelikkuse paelte ja rosettide traditsioonilised värvid on must - punane - kollane.

Peale samas klassis (klassides 0, 1 ja 2) kolmanda suurepärase tulemuse saavutamist antakse võistlejale rosett ja diplom.

IV EESTI SÕNAKUULELIKKUSE MEISTRIVÕISTLUSED

Osaleda võivad koerad, kes on saavutanud vähemalt ühe (ükskõik millise) järgu klassis 3.

Osavõtvate koerte arvu võib piirata. Eelmise aasta Eesti Meistril on õigus võistlustel osaleda ning osalemine on talle tasuta.

V VÕTETE ÜLDISED SOORITUS- JA HINDAMISREEGLID JA -JUHISED KLASSIS 0

Käesolevaid juhendeid tuleb järgida kõikide võtete puhul, kui konkreetse võtte kirjelduses ei ole märgitud teisiti.

Vahejuhtumite korral, mida ei ole käsitletud käesolevates eeskirjades ja juhendites, otsustab kohtunik, kuidas antud olukorras toimida või kuidas võtet hinnata. Kohtuniku otsus on lõplik ning ühelgi võistlejal ei ole õigust seda vaidlustada.

18. Võtete sooritamine

Enne võistlusplatsile minemiseks loa andmist teeb kohtunik igale koerale ligipääsetavuse kontrolli.

Kohtunik võib otsustada, millises järjekorras võtted sooritatakse. Järjekord peab olema kõikide võistlejate jaoks ühesugune.

Koerajuht võib ühe või mitu võtet vahele jätta. Koerajuht peab võtte või võtete vahele jätmise soovist eelnevalt teavitama kohtunikku ja liikumisjuhti, soovitatavalt enne katse algust, kuid igal juhul enne selle võtte alguskohta asumist.

Rühmavõtte vahele jätmisest teavitamisel oleks teisi arvestav, kui sellest antakse teada piisavalt varakult, et seda saaks arvesse võtta rühmade kavandamisel.

Võtted algavad ja lõpevad põhiasendist, välja arvatud SK0 klassi võtte 6 (eseme hoidmine).

Kõik võtted algavad, kui liikumisjuht on juhatanud koerajuhi alguskohta ja koer on põhiasendis ning liikumisjuht ütleb "võtte algab".

Kõik võtted lõppevad, kui liikumisjuht ütleb "võtte lõppenud" või "aitäh/täna".

Kõik võtte erinevad faasid sooritatakse peale liikumisjuhilt loa saamist, välja arvatud erandid, mis on välja toodud võtete kirjelduses.

Koerajuht otsustab, kas anda koerale teine käsklus/lisakäsklus ja millal see anda.

Juhistes toodud käsklused on üksnes näited. On tähtis, et käsklused on koerajuhtidele ja kohtunikele eristuvad ning arusaadavad nii käskluse sisu kui helitugevuse poolest. Ülemäära valjud käsklused ei ole siiski soovitatavad.

Koerajuht ei tohi koerale näidata enne võtte algust, alguspunktis või võtte ajal võttega seotud kohti või suundi, v.a kõnealuse võtte jooksul lubatud juhtimine, vastasel juhul loetakse võtte ebaõnnestunuks.

Üks käepuude on võtte alguspunktis enne iga võtte algust lubatud. See peab olema kiire ega ei tohi jätta muljet suuna näitamisest ning sealjuures peab see olema koer, kes (koonuga) puudutab koerajuhi peopesa, mitte koerajuht ei puuduta koera.

Koerajuht peab võistlusplatsil liikuma loomulikult ja sirgjooneliselt. Ebamäärane liikumine, liialdatud žestid, kehakeel, signaalid ning ebaloomulik käte ja jalgade liigutamine alandavad hinnet. Pöörded ja ümberpöörded peavad olema 90- ja 180-kraadised ja pärast ümberpööramist peab koerajuht jätkama liikumist varasemal sirgjoonel.

Kohtunikul on õigus võtte katkestada, kui on ilmne, et koer ei suuda või ei taha võtet sooritada. Selline võtte loetakse ebaõnnestunuks.

18.1. Kaelarihma ja jalutusrihma kasutamine

Koerajuht võib siseneda võistlusplatsile rihmastatud koeraga ka individuaalvõtete sooritamiseks. Sellisel juhul eemaldatakse rihm enne esimese võtte algust.

SK0 klassis minnakse rühmas lamamise võttesse rihmastatud koertega ning koerad peavad selle sooritamise ajal kandma kaelarihma. Soovitatav on kaelarihma kandmine ka individuaalvõtete ajal.

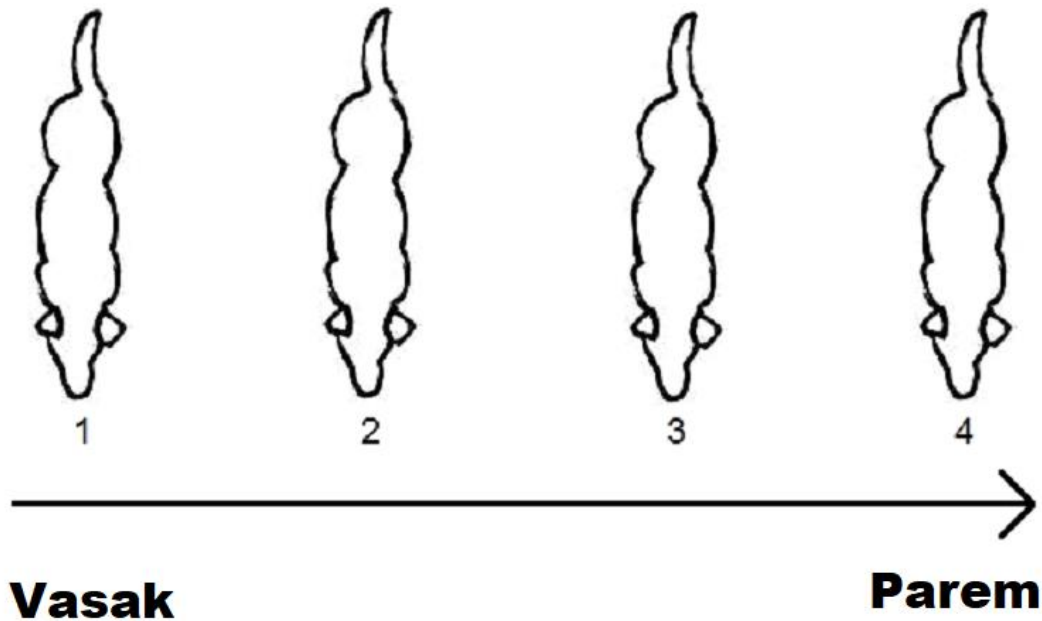
Soorituse jooksul peab koerajuht hoidma jalutusrihma nii, et see ei oleks koerale nähtav või jätma selle toimkonna lauale. Võtete lõppedes võib koerajuht platsilt lahkumiseks koera taas rihmastada.

Võtete vaheajal peab koer olema koerajuhi juures. Koer ei pea olema kõrvalasendis ega käskluse all, kuid ta peab olema koerajuhi ligidal (vasakul või paremal) ja kontrolli all. Kui võtete vahel on mingil põhjusel viivitus, on lubatud, koer panna lamavasse asendisse, aga koera ei tohi lamavast asendist (või muust asendist) võtete jätkamiseks juurde kutsuda. Koerajuht peab minema koera juurde ja järgmise võtte alguspunkti peavad nad liikuma koos.

18.2. Rühmavõtte

Rühmavõtete puhul mõistetakse suunda vasakult paremale, kui seistakse rivi ees näoga koerte poole.

1 = vasak ... 4 = parem.

18.3. Kiitmine ja preemiad

Koerajuht ei tohi võtete ajal koera puudutada, silitada ega muul moel kiita. Sellise käitumise puhul loetakse võtte ebaõnnestunuks. Pärast seda, kui võtte on sooritatud, on lubatud mõõdukas kiitus (näiteks öeldes "tubli koer" ja koera paar korda õrnalt patsutades).

Maiuste ja mänguasjade (nt pallid vms) kasutamine võistlusplatsil on keelatud nii võtete ajal, kui ka võtete vaheajal. Kui kohtunik märkab, et koerajuhil on võistlusplatsil kaasas maius või mänguasi või ta kasutab neid, siis võistluspaar diskvalifitseeritakse.

18.4. Käsklused ja käemärgid

Selles juhendis ära toodud käsklusteks kasutatavad sõnad on soovituslikud. Käsklustena aktsepteeritakse ka teisi piisavalt lühikesi sõnu.

Käskluse "kõrval" võib anda iga võtte alguses ja käsklus "koht" on lubatud võtetes, mille puhul koerajuht eemaldub koerast või pöörduv temast eemale. Liikumiselt peatuste harjutuses on lubatud anda ainult asendi käsklus, st ei ole lubatud anda kahte käsklust.

Kõik käsklused peavad olema häälkäsklused, st kõikides võtetes tuleb kasutada häälkäsklusi ja need peavad olema selgelt eristuvad. Kohtunikule peavad koerale antavad käsklused olema selgelt kuuldavad. Hääle ülemäärane tugevus ei ole samas soovitatav ning see võib hinnet alandada.

Mõne võtte puhul võib lisaks suulisele käsklusele kasutada ka käemärke, kuid käemärk tuleb anda samaaegselt suulise käsklusega. Võtte kirjelduses on näidatud, kui käemärgi kasutamine on lubatud.

Käemärgid peavad olema lühikesed ja ei tohi kesta kauem kui suuline käsklus ning need ei tohi sisaldada muud kehakeelt.

Nii ühte kui ka kahte kätt korraga võib kasutada kaugjuhtimise võttes. Koera suunamisel võib kasutada ainult ühte kätt.

Kehakeele all mõistetakse keha liigutamist (mitte ilmingimata sammude tegemist), keha pööramist või käänamist, pea pööramist või õlgade kergitamist ning samuti jalgadega või kätega signaaliseerimist. Kehakeele kasutamine alandab hinnet vastavalt selle tugevusele ja konkreetsele situatsioonile.

Kui koerajuht teeb käskluse andmisel samme (olukorras, kus koerajuht peaks paigal seisma), loetakse võtte ebaõnnestunuks.

Käemärgid ei ole kunagi lubatud, kui koer on koerajuhi kõrval põhiasendis. See toob kaasa hinde alandamise, mille puhul sõltuvalt mõjutuse tugevusest, olukorras ja kestvusest võidakse võtte eest antavat hinnet vähendada 2-4 võrra. Kui lisaks on kasutatud kehakeelt, võidakse hinnet veel rohkem vähendada.

19. Hindamise üldpõhimõtted klassis 0

Hindamise üldpõhimõtteks on, et eksimuse esinemisel langetatakse hinnet. Mõned eksimused tingivad hinde langemise 1 võrra, mõned 2 võrra, mõned 3 võrra jne. Hinde langemise ulatus sõltub eksimuse raskusest.

Hindamise üldpõhimõtteks on ka, et kõikide võtete puhul langeb sama eksimuse puhul hinne sama ulatuse võrra. See tähendab, et sama eksimuse puhul ei sõltu hinde langemise ulatus enamikel juhtudel võttest. Nende põhimõtete juures on peamine, et hinnet langetatakse eksimuse eest.

Eksimus võib olla:

- Koer (või koerajuht) teeb midagi valesti;
- Koer (või koerajuht) eirab talle antud käsklust;
- Koer teeb midagi omaalgatuslikult. Ka koera tahte puudumine ja vastumeelne tegutsemine jmt on eksimused.

Mõnel juhul on vajalik lisakäsklus. Näiteks juhul, kui koer ei lähe käskluse peale lamama ja tuleb anda lisakäsklus. Sellisel juhul on eksimuseks käskluse mittetäitmine (lamama mitte minemine). Mõnel juhul ei ole lisakäsklus vajalik, st koer juba seisab või lamab õiges kohas, kuid ta on selle asendi võtnud ilma käskluseta.

Hinde langetamine peaks mõlemal juhul olema ühetaoline, sõltumata sellest, kas lisakäsklus oli vajalik või mitte (see tähendab, et sellises olukorras ei ole „teistkordset lamamist“ ainuüksi selle tõttu, et koerajuht pidi andma lisakäskluse).

On tähtis, et koer oleks rõõmus ja täidaks innukalt käsklusi.

Kiiruse ja liikumistempo hindamisel tuleb arvestada koera tõugu ja kehatüüpi. Ideaalne kiirus ei ole kõikidele tõugudele ühesugune. Kui koer reageerib käsklusele kohe ja innukalt, liigub oma tõule ja kehatüübile omaselt, hoiab ühtlast tempot, näitab selget tahet võtte sooritada, järjekindlust ja täpsust, peab ta saama suurepärase hinne, kui sooritus ei ole muid hinnet alandavaid eksimusi.

Kui koer rahuldab võistlusplatsil oma loomulikke vajadusi:

- võtte ajal, loetakse võtte ebaõnnestunuks (hinne 0) ja üldmulje ebaõnnestunuks (hinne 0);
- võtete vaheajal, siis loetakse üldmulje ebaõnnestunuks (hinne 0).

19.1. Kehakeel

Kehakeel langetab hinnet 1-5 võrra sõltuvalt selle tugevusest, kestusest ja sagedusest.

Tugeva kehakeele kasutamise (pika kestusega või selge ja tugev kehakeel, käega takistamine) eest langetatakse hinnet 3-4 võrra.

Väikeste, kuid selgete käemärkide eest, ja pea selge kallutamise eest langetatakse hinnet 1-2 võrra.

Koera kiire vaatamise, kerge ja peaaegu märkamatu käemärgi või õrna õlakergituse eest langetatakse hinnet kuni 1 võrra.

Kui koerajuht teeb käskluse andmisel samme, loetakse võtte ebaõnnestunuks (hinne 0).

19.2. Lisakäsklused

Klassis 0 langetatakse üldreeglina lisakäskluse eest hinnet 1 võrra. Kolmanda käskluse (teise lisakäskluse) andmisel loetakse võtte või selle osa ebaõnnestunuks.

Kõikides võtetes langetatakse hinnet 2 võrra, kui koerajuht ei anna häälkäsklust (selgelt) või annab ainult käemärgi.

19.3. Puudutamine

Igasugune koera karistamine toob kaasa koera ja koerajuhi diskvalifitseerimise.

Kui koerajuht koera võtte ajal puudutab, loetakse võtte ebaõnnestunuks (hinne 0).

Kui koera puudutamist võtte ajal või võtete vahepeal võib tõlgendada koera karistamisena, siis koerajuht ja koer diskvalifitseeritakse.

Kui koer puudutab (kergelt) koerajuhti, nt juurdekutsumise või tõkke võtete ajal, kui ta tuleb koerajuhi ette istuma või põhiasendisse / liigub koerajuhi kõrvale, langetatakse hinnet 1-2 võrra. Kui koer müksab koerajuhti või pörkab temaga kokku, võib kõrgeim hinne olla 7.

Koera hoidmine võtete vaheajal kaelarihmast on keelatud ja alandab üldmulje hinnet.

19.4. Põhiasend

Kui koer ei võta võtte alguses sisse vajalikku põhiasendit (näiteks ei lähe istuma või lamama), loetakse võtte ebaõnnestunuks (hinne 0).

Kui koer ei võta pärast võtte sooritamist sisse põhiasendit (istumine) on kõrgeim võimalik hinne 8: hinnet langetatakse 1 võrra esmakordse „istu“ käskluse mittetäitmise eest ja 1 võrra, sest koerajuht pidi andma teistkordselt „istu“ käskluse.

Kui koer ei istu võtte alguses koerajuhi kõrval rahulikult, võib ta saada hindeks kõige rohkem 8.

19.5. Häälitsemine

Haukumine ja vingumine võtte ajal alandab alati hinnet ka siis, kui see on juhuslik ja lühiajaline. Kui koer hauhub, on kõrgeim võimalik hinne 8, kui ta aga hauhub (või vingub) palju, langetatakse hinnet veelgi. Kui koer hauhub või vingub pidevalt loetakse võtte ebaõnnestunuks (hinne 0).

Ka siis, kui tegemist on vaid ühe väga lühikese haugatusega või lühikese haugatuse seeriaga võtte alguses või lõpus, isegi kui need väljendavad entusiasmi, alandatakse alati hinnet vähemalt 1 võrra. Kui haukumine on pidev ja kordub erinevate võtete ajal, koer diskvalifitseeritakse. Sama kehtib vingumise kohta.

19.6. Käskluse ennetamine, võtte alustamine liiga vara ja iseseisev tegutsemine

Kui koer ennetab võtte alguses käsklust (st ei püsi korralikult põhiasendis: nõksutab, tõuseb püsti, aga ei liigu ettepoole), on kõrgeim võimalik hinne 8.

Kui koer lahkub klassis 0 põhiasendist (alustab võtet) pärast seda, kui võtte on alanud (võttes, kus koer saadetakse koerajuhist eemale), kuid koerajuht ei ole veel käsklust andnud (näiteks reageerides liikumisjuhi käsklusele), võib koerajuht koera ühe korra tagasi kutsuda. Kui koer tuleb tagasi ja sooritab võtte, võib ta saada hindeks maksimaalselt 7. Kui ta ei tule tagasi, vaid jätkab võtte sooritamist, loetakse võtte ebaõnnestunuks (hinne 0).

19.7. Võistlusplatsilt lahkumine

Kui koer lahkub klassis 0 võistlusplatsilt võtete ajal või võtete vaheajal ega allu kontrollile, siis on koerajuhil lubatud teda kaks korda kutsuda. Kui koer tuleb tagasi, võib võistluspaar katset jätkata, aga üldmulje hinne ei saa olla kõrgem kui 5. Konkreetne võtte loetakse ebaõnnestunuks (hinne 0). Kui koer lahkub võistlusplatsilt teist korda, siis ta diskvalifitseeritakse.

Kuna klassis 0 on koerajuhid rühmavõtte ajal võistlusplatsil, hinnatakse rühmavõttes võistlusplatsilt lahkumist nii, nagu seda tehakse teistes võtetes. Üldmulje ei saa olla kõrgem kui 5.

19.8. Koerajuhi kõrvalt lahkumine ilma võistlusplatsilt lahkumata

Kui koer lahkub klassis 0 koerajuhi juurest võtte ajal või võtete vahepeal ega allu kontrollile, on koerajuhil lubatud koera ilma oma kohalt lahkumata kaks korda kutsuda. Kui koer tuleb tagasi koerajuhi juurde, võib võistluspaar katset jätkata, aga üldmuljesse tehakse märke ja punkte alandatakse tunduvalt (hinne ei saa olla kõrgem kui 7). Konkreetne võtte loetakse ebaõnnestunuks (hinne 0). Kui koer lahkub koerajuhi juurest teist korda, siis ta diskvalifitseeritakse.

VI VÕTTED KLASSIS 0

VÕTE 1. Rühmas lamamine

[koefitsient 4]

Käsklused: „Lama“, „Koht“, „Istu“

Sooritus:

Koerajuhid võtavad koos rihmastatud koertega sisse oma kohad rivis. Koerad istuvad põhiasendis rivis umbes 4 m vahedega üksteisest. Liikumisjuht teatab „Eemaldage rihmad“ ning seejärel, kui koertel on rihmad eemaldatud, „Võtte algab“. Sellega algab võtte kõigile rivis olevatele võistlejatele. Võtte lõpeb, kui koerajuhid on oma koerte juurde tagasi jõudnud, kõik koerad on sisse võtnud põhiasendi ja liikumisjuht on teatanud, et võtte on lõppenud. Liikumisjuhilt loa saades annavad koerajuhid koertele käsklusele, sh käsklus põhiasendist lamama minemiseks antakse üheaegselt, ning eemalduvad näidatud suunas umbes 10 meetri kaugusele, jäädes seisma näoga koerte poole üheks minutiks. Koerad peavad lamama otsesuunalises asendis, küünarnukid maas. Pärast 1 minuti möödumist liiguvad koerajuhid liikumisjuhi juhendamisel üheskoos igaüks oma koera kõrvale ning liikumisjuhilt loa saades annavad oma koertele üheaegselt käskluse tõusta põhiasendisse.

Ajavõtmine algab, kui kõik koerajuhid on eemaldunud määratud kaugusele ja jäänud seisma näoga koera poole. Rühmas peab olema vähemalt 3 ja mitte rohkem kui 6 koera. Käsklusi ei tohi anda liiga valju häälega, see võib mõjutada teisi koeri.

Hindamine:

Kui koer ei lähe lamama teise käskluse peale, tõuseb seisma või liigub kohalt rohkem kui 2 oma kehapikkust enne aja täitumist või kui koer haugub häirivalt kogu võtte sooritamise aja, loetakse võtte mittesooritatuks (hinne 0). Rahutus, näiteks keha kallutamine ühelt küljelt teisele, alandab hinnet. Koer võib pead pöörata ja ümbrust jälgida, samuti on koeral lubatud pöörata tähelepanu võistlusplatsi seest ja väljast tulevatele helidele või häälele. Kuid see ei tohi jätta muljet rahutusest või hirmust.

Kui koer tõuseb seisma ja läheb teise koera poole nii, et sellest võib tekkida kakluse oht, tuleb võtte katkestada. Teised koerad sooritavad võtte uuesti. Kaklusohu tekitanud koer ei saa sooritust korrata.

Hinnet alandatakse 3-5 võrra, kui koer tõuseb istuma või roomab alla kahe oma kehapikkuse.

Kui koer istub kogu võtte soorituse aja, on kõrgeim hinne 5. Hinnet mõjutavad samuti koera lamamisasend ja -suund. Koera pea võib olla langetatud käppadele ja lubatud on tagajalgade puusaasend, kuid näiteks lamamine külili või selili alandavad hinnet 3-5 võrra.

Kui koer reageerib (läheb alguses lamama või tõuseb lõpus istuma) enne koerajuhi käsklust (näiteks kaasvõistleja käsklusele), on kõrgeim hinne 9.

Kui koer on läinud lamama või tõusnud istuma enne koerajuhi käsklust ja muudab asendit omaalgatuslikult või käsuga (tõuseb tagasi istuma või läheb tagasi lamama), on kõrgeim hinne 7. Kui koer lamab külili, on kõrgeim hinne 7. Kui koer tõuseb istuma või seisma pärast 1 minuti möödumist, on kõrgeim hinne 7. Kui koer liigub koerajuhi poole pärast 1 minuti möödumist, on kõrgeim hinne 5.

VÕTE 2. Kõrvalkõnd

[koefitsient 4]

Käsklused: „Kõrval“

Sooritus:

Kõrvalkõnd sooritatakse ilma jalutusrihmata. Kõrvalkõnd sooritatakse normaaltempo ning see peab sisaldama pöördeid vasakule ja paremale, ümberpöördeid ja peatumisi. Kõrvalkõnd peab sisaldama ka jooksmist ja/või aeglast kõndi, kuid neilt kiirustelt ei ole lubatud pöörded ega peatused.

Kõrvalkõnni ajal peab rihmastamata koer liikuma innukalt koerajuhi vasakul küljel paralleelselt koerajuhiga, õlg koerajuhi vasaku põlvega kohakuti. Koerajuhi käed ja jalad peavad võtte ajal liikuma loomulikult.

Koerajuht võib ümberpöoret sooritada nii üle vasaku kui ka üle parema õla. "Saksa ümberpöore" on samuti lubatud, st koer liigub ümberpöördel tihedalt ümber koerajuhi parema külje.

Pärast ümberpöoret (180°) peab koerajuht jätkama liikumist samal sirgjoonel. Pöörded paremale ja vasakule peavad olema täisnurksed (90°). Koerajuht ei tohi pöörata pead ega õlga, samuti ei tohi kasutada muud kehakeelt.

Käsklust võib anda alati liikumist alustades, liikumiskiiruse muutmisel ja kohapeal sammude tegemisel. Käsklus "kõrval" ei tohi korrata pöoretel ja peatumistel. Kui koerajuht peatub, peab koer ilma käskluseta võtma kiirelt põhiasendi. Kõik ühel ja samal eksamil või võistlustel osalevad koerad sooritavad kõrvalkõnni sama liikumisskeemi järgi.

Hindamine:

Hindamisel tuleb arvestada võtte sooritamist tervikuna. Kui koer liigub aeglaselt, võib kõrgeim hinne olla 6-7. Kontakti puudumine ja lisakäsklused on vead.

Igasugune kõrvalekaldumine nõutud kõrvalliikumise asendist, sh vingumine, haukumine, hüppamine, mängimine, koerajuhist mahajäämine või etteruttamine, alandavad hinnet. Viltune kõrvalasend (koer ei ole koerajuhiga paralleelne) alandab hinnet kuni 2 võrra.

Hinnet alandatakse, kui koer liigub koerajuhile nii lähedal, et see häirib või takistab koerajuhi liikumist. Veelgi suuremaks veaks loetakse koerajuhile toetumist või koerajuhiga kokkupõrkamist. Kui koera põhiasendid on viltused, alandatakse hinnet 1-3 võrra. Kui koer ei tee ühtki põhiasendit, on kõrgeim hinne 7.

Koerajuhi ebamäärane liikumine alandab hinnet. Lisakäsklused alandavad hinnet.

VÕTE 3. Seisma jäämine või lamama minek liikumise pealt

[koefitsient 3]

Käsklused: “Kõrval” (2 korda), “Seisa” või “Lama”

Sooritus:

Koer peab sooritama ühe võttesse kuuluvast asendist: seismine või lamamine. Kohtunik otsustab enne katse algust, millist asendit kasutatakse.

Koerajuht ja koer alustavad põhiasendist sirgjoonelist liikumist normaalses tempos. Peale umbes 10 meetri läbimist annab koerajuht ilma peatumata koerale asendikäskluse. Koer peab asendi võtma kohe. Koerajuht jätkab liikumist veel umbes 10 meetrit, pöörab ümber ja jääb seisma näoga koera suunas. Peale 3 sekundi möödumist läheb koerajuht koera juurde tagasi ja võtab koera põhiasendisse. Kõik võtte erinevad faasid sooritatakse peale liikumisjuhilt või kohtunikult loa saamist, välja arvatud ümberpööramine.

Hindamine:

Lisakäsklus, mis antakse viivitamatult, alandab hinnet 1 võrra.

Vigadeks loetakse aeglane liikumine, aeglane seismis-, lamamisasendi sissevõtmine, vildakad asendid, halb kõrvalkõnd, liikumiskiiruse muutmine, samuti pööramine, et koera vaadata. Liikumine peale käsklust alandab hinnet 1-5 võrra. Kui koer ei täida teist asendikäsklust või liigub peale käskluse saamist rohkem kui kaks oma kehapikkust enne koerajuhi ümberpööramist, loetakse võtte mittesooritatuks.

Kui koer muudab õiget asendit enne, kui koerajuht on teinud ümberpöörde, on kõrgeim hinne 5. Kui koer muudab õiget asendit peale seda, kui koerajuht on teinud ümberpöörde, on kõrgeim hinne 7. Kui koer siis liigub paigalt või tuleb vastu, on kõrgeim hinne 5. Mittekorrektne kõrvalkõnd alandab hinnet 1-2 võrra.

Käemärkide ja kehakeele kasutamine asendikäskluse andmisel on tõsine eksimus ning seda karistatakse. Sõltuvalt mõjutuste tugevusest ja kestvusest alandatakse hinnet 3-5 võrra.

VÕTE 4. Juurdekutsumine

[koefitsient 4]

Käsklused: „Lama“, „Koht“, „Siia“, („Kõrval“)

Sooritus:

Koerajuht jätab koera lamama ja eemaldub umbes 15 m kaugusele näidatud suunas. Liikumisjuhilt loa saades kutsub koerajuht koera enda juurde. Koer peab tulema kiiresti ja otsejoones koerajuhi juurde.

Juurdekutsumise käsklusele võib lisada koera nime, kuid nimi ja käsklus tuleb öelda järjestikku selliselt, et nimi ja käsklus ei moodustaks kahte eraldi käsklust.

Võttes on lubatud, et koer tuleb kas kohe põhiasendisse või jääb pärast koerajuhi juurde tulekut kõigepealt tema ette istuma. Kui koer jääb koerajuhi ette istuma, peab ta tulema käskluse peale (pärast liikumisjuhi luba) kiiresti koerajuhi kõrvale põhiasendisse, möödudes koerajuhist lähedalt.

Hindamine:

Tähtis on, et koer täidaks juurdekutsumise käsklust innukalt. Koer peab liikuma reipalt, liikumiskiirust muutmata ja vähemalt kiires traavis. Aeglane liikumine on viga. Koera kiiruse hindamisel tuleb arvesse võtta koera tõugu.

Kui antakse rohkem kui üks juurdekutsumise käsklus, on kõrgeim hinne 9. Kui koer tuleb kolmanda käskluse peale, alandatakse hinnet 5 võrra.

Kui koer ei täida kolmandat juurdekutsumise käsklust, loetakse võtte mittesooritatuks. Kui koer liigub kohalt enne juurdekutsumise käsklust üle kahe oma kehapiikkuse, loetakse võtte mittesooritatuks.

Kui koer tõuseb istuma, seisma või liigub kohalt alla kahe oma kehapiikkuse enne juurdekutsumise käsklust, on kõrgeim hinne 8. Aeglane juurdetulek alandab hinnet 2-5 võrra.

VÕTE 5: Saatmine ruutu koos lamama minekuga

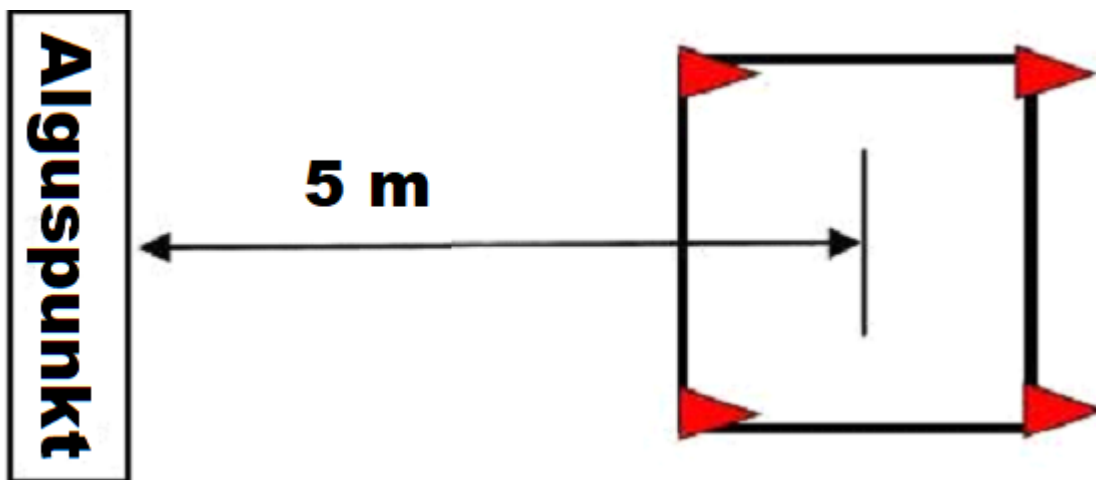
[Koefitsient 3]

Käsklused: “Edasi”, [“Parem/vasak”], (“Seisa”), “Lama”, “Istu”

Kui koer on eemaldunud, on lisaks suulistele käsklustele lubatud ka käemärgid, sh ka „seisa“ ja „lama“ käsklused.

Kirjeldus:

Ligikaudu 3 x 3 m suurune ruut paikneb umbes 5 meetri kaugusel alguspunktist. 5 meetrit on vahemaa ruudu keskpunkti ja võtte alguspunkti vahel. Ruudu nurgad märgistatakse koonustega (kõrgus umbes 10-15 cm). Koonuste väliskülgi peab ühendama nähtav joon (märgitud näiteks teibi, kriidi või lindiga). Ruudu piirid peavad olema vähemalt ligikaudu 3-5 meetri kaugusel võistlusplatsi piiridest.

Joonis: Võtte 5

Sooritus:

Enne võtte algust peab koerajuht kohtunikule teatama, kas ta käsib koeral ruudus kõigepealt seisma jääda ja siis lamama minna või otse ruutu jõudes lamama minna. Kõik ülejäänud käsklused, välja

arvatud "seisa" ja "lama" või ümbersuunamise käsklused sooritatakse pärast liikumisjuhilt loa saamist. Koer peab järgima käsklusi, st kui ruudus antakse käsklus seisma jääda, peab ta seisma, ja kui antakse käsklus otse ruutu jõudes lamama minna, peab koer viivitusega lamama minema. Kui koer tegutseb iseseisvalt, langetatakse hinnet. See tähendab, et ruudus peab koerale andma käskluse kas seisma jäämiseks või lamama minemiseks.

Pärast liikumisjuhilt loa saamist, saadab koerajuht koera ruutu (3 x 3 m). Koer peab liikuma ruudu juurde sirgjooneliselt ja sisenema ruutu eestpoolt. Kui koer jõuab ruutu, käsib koerajuht tal kõigepealt kas seisma jääda ja siis lamama minna või otse lamama minna. Kui koerale antakse käsklus seista, peab koera asend olema selge ja kindel, enne kui talle antakse käsklus lamama heita. Seisma jäämise ja/või lamama minemise käsklused annab koerajuht iseseisvalt.

Liikumisjuhi märguandel liigub koerajuht edasi koera suunas, astub koera kõrvale ja käsib pärast liikumisjuhilt loa saamist koeral sisse võtta põhiasend. Vältimaks hinde langetamist, ei tohi koerajuht terve võtte jooksul kasutada rohkem kui nelja käsklust. Nelja käskluse hulka arvestatakse seisukäsklus ruudus. Teine võimalus on, et koerajuht käsib koeral kohe ruutu jõudes lamamisasendisse minna ja kasutab seega ainult kolme käsklust.

Hindamine:

Hindamisel on oluline võtta arvesse koera valmidust käskluste täitmisel, koera tempot ja liikumise sirgjoonelisust. Koerale ruudu suuna näitamine või koera puudutamine võtte alguspunktis (isegi enne võtte algust) toovad kaasa võtte ebaõnnestumise.

Kui koerajuht liigub käsklust andes paigalt (astub mistahes suunas), loetakse võtte ebaõnnestunuks (hinne 0). Kui koerajuht kasutab liigseid käemärke (kehakeelt), on kõrgeim hinne 8.

Käemärke on lubatud kasutada ainult koera ümbersuunamiseks. Käemärgi kasutamine ajal, kui koer on koerajuhi kõrval, vähendab hinnet 2 võrra. Kui koer liigub aeglaselt või väga aeglaselt, võib talle hindeks anda 7-8. Koera iseseisev tegutsemine alandab hinnet. Kui koer jääb enne käskluse saamist kas teel ruutu või ruudus seisma, langetatakse hinnet 3 võrra. Kui koer läheb istuma või heidab lamama väljaspool ruutu, ei tohi teda enam ruutu suunata ja võtte loetakse ebaõnnestunuks (hinne 0).

Kui koer siseneb ruutu küljelt või tagantpoolt, langetatakse hinnet ½-1 võrra. Hinde saamiseks peab koera kogu kere olema ruudu sees. Koera saba ei pea olema ruudus. Kui koerale antakse käsklus seisma jäämiseks ja koer jääb seisma ruudu läheduses või piiril ning koera tuleb ruutu ümber suunata, siis peab koerale ruudus andma uue käskluse seisma jäämiseks enne lamamamineku käsklust. Kui koer võtab ruudus sisse vale asendi (käskluse peale), alandatakse hinnet 2 võrra. Kui koer võtab ruudus iseseisvalt sisse vale asendi, alandatakse hinnet 3 võrra. Kui koer väljub ruudust enne võtte lõppu, loetakse võtte ebaõnnestunuks (hinne 0). Kui koer liigub, roomab või nuusib ruudus, langetatakse hinnet 1-3 võrra. Kui koer muudab asendit enne, kui koerajuht tema juurde jõuab, langetatakse hinnet 2-3 võrra. Kui koerajuht on jõudnud koera kõrvale ja koer tõuseb istuma või seisma enne käskluse saamist, võib ta saada hindeks kõige rohkem 8. Teistkordse seismise või lamamise käskluse eest langetatakse hinnet 1 võrra. Võtte loetakse ebaõnnestunuks (hinne 0), kui kas või ühte seismise või lamamise käsklust tuleb anda kolmandat korda.

VÕTE 6. Esemehoidmine

[koefitsient 3]

Käsklused: "Hoiat", "Anna"

Sooritus:

Eset hoides võib koer olla kas põhiasendis koerajuhi kõrval või istuda koerajuhi ees. Enne võtte algust peab koeraomanik kohtunikule teatama, kummas variandis harjutust sooritatakse. Kui võtte sooritatakse koerajuhi ees, liigub koerajuht koera ette. Võtte alguse ja lõpu teatab liikumisjuht.

Koerajuht annab hantli pärast liikumisjuhilt loa saamist 3 sekundiks koerale. Liikumisjuhi märguandel annab koerajuht koerale käskluse hantel ära anda. Koerajuhi ees istuv koer ei pea võtte lõpus tulema kõrvale põhiasendisse. Juhul, kui koer eseme maha pillab, ei ole vaja, et koer selle üles võtaks, samuti ei anta eset koerale tagasi. Koerajuht korjab eseme üles ja annab selle liikumisjuhile tagasi, misjärel liikumisjuht kuulutab võtte lõppenuks.

Koerajuht võib valida, millise suurusega hantlit ta kasutab. Koerajuhil on lubatud kasutada talle kuuluvat hantlit. Kohtunik kontrollib, kas see hantel vastab nõuetele.

Hindamine:

Hinnet mõjutab koera valmidus (innukus) eset hoida. Kui koer haarab eset enne käskluse saamist, on kõrgeim võimalik hinne 8. Kui koer pillab eseme enne loovutamiskäsklust, alandab see hinnet 3-5 võrra. Kui koer vahetab asendit, on kõrgeim võimalik hinne 8. Eseme närimine või sellega mängimine alandab vastavalt tugevusele hinnet 1-5 võrra. Juhul, kui ese kukub selle loovutamise käigus, on kõrgeim võimalik hinne 8. Kui koer ei loovuta eset esimese käsklusega, alandatakse hinnet 2-5 võrra. Kui koer eseme saades kohalt eemaldub, kuid tuleb esimese käsklusega tagasi koerajuhi ette või põhiasendisse, on kõrgeim võimalik hinne 6. Võtte loetakse mittesooritatuks, kui koer ei võta või ei anna eset ka peale lisakäsklust.

VÕTE 7. Kaugjuhtimine, istumine/lamamine, 2 asendimuutust
[koefitsient 3]

Käsklused: "Lama" "Koht", "Istu", "Lama" ja / või käemärgid.

Sooritus:

Koer peab võtte ajal koerajuhi käsul muutma kaks korda oma asendit (istumine/lamamine) ilma kohalt liikumata. Koera taha märgitakse kahe märgiga mõtteline joon. Koerajuht annab koerale võtte alguspunktis mõttelise joone ees lamamiskäskluse. Koerajuht eemaldub koerast, minnes selleks ettenähtud kohta koera ette umbes 2 meetri kaugusele ja pöörab näoga koera poole. Asendite järjekord on alati istumine - lamamine ja seega peab viimane käsklus asendi muutmiseks olema "lama". Liikumisjuht näitab koerajuhile asendite muutmise järjekorda, kasutades kirjalikke märke, joonistusi või elektrilist tablood. Liikumisjuht peab seisma koerast umbes 2 meetri kaugusel nii, et ta ei näeks koerajuhti juhendades koera asendivahetusi. Liikumisjuht peab näitama uut asendivahetuse märki umbes iga 3 sekundi tagant. Koerajuht peab kasutama suulisi käsklusi. Koerast eemal olles võib koerajuht kasutada koos suuliste käsklustega ka käemärke, aga need peavad olema lühikesed ja suuliste käsklustega üheaegsed. Pärast viimast lamamiskäsklust läheb koerajuht tagasi koera juurde ja annab koerale liikumisjuhi loal käskluse põhiasendi võtmiseks (istumiskäskluse).

Hindamine:

Hindamisel tuleb tähelepanu pöörata asendite vahetamise kiirusele, asendite puhtusele ning sellele, kui hästi koer asendis püsib ja kui palju koer end oma kohalt liigutab. Kui koer liigub alguspunktist mistahes suunas kokku rohkem kui ühe oma kehapiikkuse võrra, loetakse võtte ebaõnnestunuks (hinne 0). Kui koer liigub kokku kuni ühe oma kehapiikkuse võrra, saab kõrgeim hinne olla 6. Liikumise vahemaa hindamiseks liidetakse kokku kõik koera liikumised (edasi-tagasi, kõrvale jne). Kui koer ei vaheta asendit, loetakse võtte ebaõnnestunuks (hinne 0). Kui koer võtab asendi sisse alles pärast kolmandat käsklust, on kõrgeim hinne 7. Kui koer eksib asendiga, on kõrgeim hinne 5. Kui koer vajab ühel korral asendi muutmiseks kahte käsklust, on kõrgeim hinne 8. See tähendab, et esimene lisakäsklus ühe asendi sissevõtmiseks alandab hinnet 2 võrra ning järgmistel asendimuutustel alandab teine lisakäsklus hinnet 1 võrra. Koerajuhi rõhutatud suulised käsklused ja liialdatud või pikad käemärgid alandavad hinnet. Kui koer tõuseb istuvasse asendisse enne, kui koerajuht tema juurde

jõuab, on kõrgeim võimalik hinne 8. Kui koerale peab andma lisakäskluse põhiasendist võtte alguse asendisse minemiseks või võtte lõpus lamamast põhiasendisse minemiseks, langetatakse hinnet vastavalt üldistele juhistele, st 1 võrra. Kui koer vahetab asendit (tõuseb istuma või seisma) enne, kui koerajuht on ümber pööranud, on kõrgeim hinne 8.

VÕTE 8 Juurdekutsumine koos hüppega üle tõkke [koefitsient 4]

Käsklused: „Koht“, „Tule“ või „Hopp“, („Kõrval“)

Sooritus:

Kui liikumisjuht on teatanud „Võtte algab“ ja andnud koerajuhile loa, eemaldub koerajuht koerast. Võtte lõpeb, kui koer on võtnud põhiasendi ja liikumisjuht teatab „Võtte on lõppenud“.

Liikumisjuhilt loa saades jätab koerajuht koera istuma tõkke ette (2-4 m), liigub ise teisele poole tõket (2-4 m) ning liikumisjuhilt loa saades kutsub koera. Koer peab hüppama üle tõkke ja tulema koerajuhi juurde põhiasendisse. Tõkke kõrgus peab olema umbes koera turja kõrgune. Tõkke maksimaalne kõrgus on 50 cm.

Võttes on lubatud, et koer tuleb kas kohe põhiasendisse või jääb pärast koerajuhi juurde tulekut kõigepealt tema ette istuma. Kui koer jääb koerajuhi ette istuma, peab ta tulema käskluse peale (pärast liikumisjuhi luba) kiiresti koerajuhi kõrvale põhiasendisse, möödudes koerajuhist lähedalt.

Hindamine:

Hindamisel tuleb tähelepanu pöörata koera valmidusele koerajuhi käsklusi täita, koera liikumiskiirusele ja sirgjoonelisusele koerajuhi juurde liikumisel.

Kui koer riivab tõket kas või kergelt, on kõrgeim hinne 8. Kui koer toetub hüppe ajal tõkkele või ei soorita hüpet, loetakse võtte mittesooritatuks.

VÕTE 9. Üldmulje [koefitsient 4]

Hindamine:

Üldmulje hindamisel on põhiline koera valmidus töötada ja täita koerajuhi käske. Olulised on ka soorituse korrektsus ja täpsus, samuti koera ja koerajuhi loomulik liikumine. Kõrge hinde saamiseks peavad koerajuht ja koer töötama kui üks meeskond, nautima mõlemapoolset koostööd ja näitama head sportlaslikkust.

Võtete ajal ja võtete vahepeal toimuv mõjutab üldmulje hinnet. Võistluspaar ei saa üldmulje eest punkte, kui koer lahkub võistlusplatsilt või rahuldab võistlusplatsil oma loomulikke vajadusi. Kui koer väljub koerajuhi kontrolli alt võtte ajal või võtete vahepeal (kasvõi ühe korra), kuid ei lahku platsilt, on kõrgeim hinne 5.

Kui hindamisjuhised määravad, et teatud eksimuste puhul ei saa üldmulje hinne olla kõrgem kui näiteks 7 või 5 või 0, siis ei saa sellise eksimuse esinemisel üldmulje lõpphinne olla kõrgem.